

Riktlinjer för markanvisning

► ANTAGEN AV KOMMUNFULLMÄKTIGE 2021-02-04

Innehållsförteckning

INLEDNING - RIKTLINJER FÖR MARKANVISNING	3
DEFINITION MARKANVISNING	4
METODER FÖR MARKANVISNING	6
UTVÄRDERING MARKANVISNINGSFÖRSLAG	12
PRINCIPER FÖR MARKANVISNINGSAVTAL	14
PRINCIPER FÖR MARKÖVERLÅTELSEAVTAL	15
MARK FÖR INDUSTRI OCH VERKSAMHETER	16
INFORMATION OM MARKANVISNINGAR	17

Inledning

riktlinjer för markanvisning

Dessa riktlinjer har antagits av kommunfullmäktige den 2021-02-04 i enlighet med lag (2014:899) om riktlinjer för kommunala markanvisningar.

Jönköpings kommuns riktlinjer för markanvisning beskriver syfte och definition av markanvisningar samt vem som ansvarar för vad i markanvisningsprocessen. Riktlinjerna innehåller metoder, villkor och förutsättningar som gäller vid fördelning av kommunens mark till olika intressenter.

Riktlinjerna gäller i tillämpliga delar vid anvisningar för byggnation av framförallt bostäder, men även kontor, handel, industri eller liknande. Riktlinjerna gäller endast för markanvisning på kommunal mark.

Syfte

Syftet med riktlinjerna är att skapa en tydlighet och öka transparensen i kommunens marktilldelningsprocess vid byggnation. Kommunen har för avsikt att likabehandla byggaktörer samt främja goda konkurrensförhållanden på marknaden och det är viktigt att byggaktörer förstår och kan följa kommunens markanvisningsprocess.

Syftet med riktlinjerna är också att skapa bra förutsättningar för att använda markanvisning som ett medel för att nå de politiskt uttalade mål och den samhällsutveckling som kommunen önskar, både i sin helhet men också inom olika kommundelar. En markanvisning genomförs som ett led i realiserandet av kommunala styrande dokument såsom översiktsplan och bostadsförsörjningsprogram m.fl.

Kommunen kan genom markanvisning skapa möjlighet för variation i upplåtelseformer, hustyper, fokusera på olika boenden och målgrupper för att komplettera varje stadsdel på bästa sätt.

Kommunen kan genom markanvisning åstadkomma en arkitektonisk kvalitet i byggandet. Kommunen kan också skapa möjlighet till olika inriktningar på markanvisningar bland annat med inriktning mot trähusbyggnation, miljöprofil, social hållbarhetsprofil eller annat som av kommunen är önskvärt.

Riktlinjerna ska utgöra ett underlag för det interna arbetet med markanvisningsprocessen på tekniska kontoret och stadsbyggnadskontoret samt utgöra underlag för politiska beslut kring fördelning av kommunens mark.

Riktlinjerna ska även vara ett underlag för byggaktörer att få möjlighet att sätta sig in i vilka krav och förutsättningar för markanvisningen, som kommer att förväntas av dem i diskussioner och förhandlingar med kommunen.

Definition

markanvisning

Med markanvisning avses (enligt 1 § lag om riktlinjer för kommunala markanvisningar) en överenskommelse mellan en kommun och en byggaktör som ger byggaktören ensamrätt att under en begränsad tid och under givna villkor förhandla med kommunen om överlåtelse eller upplåtelse av ett visst av kommunen ägt markområde för bebyggande.

Ansvar

Kommunen har ett övergripande ansvar för bostadsförsörjningen.

Kommunfullmäktige fastställer de politiska målen och fattar de strategiska övergripande besluten. Ansvaret är sedan fördelat på olika nämnder.

Tekniska nämnden är kommunens markägare som förvärvar och säljer mark samt upprättar avtal. Nämnden ansvarar även för genomförandet av infrastruktur i nya exploateringsområden.

Tekniska nämnden fattar beslut om markanvisning genom att godkänna fördelning av kommuns mark för aktuella projekt. Efter beslut tecknas ett markanvisningsavtal innehållande villkor som gäller för markanvisningen i enlighet med kommunens riktlinjer för markanvisning.

Stadsbyggnadsnämnden har myndighetsansvar för detaljplaner och bygglov. Nämnden ansvarar även för gestaltungsfrågor samt genomförandet av infrastruktur i befintlig stadsmiljö. Till stadsbyggnadsnämnden hör också den kommunala lantmäterimyndigheten, som ansvarar för all fastighetsbildning inom kommunen.

Nämndövergripande samverkan sker för att få en samsyn kring kommunens markanvisningsprocess. Tekniska kontoret och stadsbyggnadskontoret arbetar i samverkan fram vilka förutsättningar och mål som gäller för byggnation inom aktuellt markanvisningsområde. Detta formuleras sedan tillsammans med vald metod och särskilda utvärderingskriterier, och beskrivs i den inbjudan till markanvisning som kommunen skickar ut till byggaktörer.

Tekniska kontoret och stadsbyggnadskontoret förankrar arbetet med markanvisningarna med information i respektive nämnd. Beslut om marktilldelning sker därefter i tekniska nämnden enligt överenskomna förutsättningar.

Arbetsgruppen består av sakkunniga tjänstepersoner från tekniska kontoret och stadsbyggnadskontoret. De har till uppgift att utvärdera inkomna förslag till byggnation i aktuell markanvisning utifrån de i förhand utpekade utvärderingskriterierna. Representant från tekniska kontoret på mark- och exploateringsavdelningen driver och leder arbetet med markanvisningsprocessen.

Metoder *för markanvisning*

Markanvisning kan tilldelas via olika metoder beroende på bland annat platsens specifika förutsättningar, projektets storlek, konjunkturläge och efterfrågan. Kommunen tillämpar främst en metod med jämförelseförfarande i två steg. Möjligheten finns även att markanvisning kan ske via jämförelseförfarande i ett steg, markanvisningstävling, anbudstävling eller direktanvisning. Vid inlämnande av markanvisningsförslag utgår ingen ersättning från kommunen.

En markanvisning inleds normalt med en inbjudan till markanvisning där kommunen formulerar vilka huvudsakliga förutsättningar, mål och ambitioner som gäller för byggnation inom aktuellt markanvisningsområde. Vidare beskriver inbjudan metod för markanvisning, vilket tomtpris som gäller (ej vid anbudstävling) samt vilka utvärderingskriterier som inkomna markanvisningsförslag främst kommer utvärderas efter.

Jämförelseförfarande i två steg

Metoden är kommunens huvudprocess och innebär en typ av konkurrensprövning i två steg.

I steg ett bjuder kommunen in byggaktörer att lämna in en intresseanmälan för aktuell markanvisning. Byggaktörens inlämnade intresseanmälan bör omfatta ca 2-5 sidor och innehålla information om företaget, idéer och ambitioner avseende byggnationen (ej ritningar), upplåtelseform samt referensprojekt.

Kommunen vill vid val av byggaktör verka för att det finns rimliga konkurrensförhållanden på marknaden. För att skapa variation i respektive projekt kan urval ske med hänsyn till om byggaktören är en aktör som verkar lokalt, är ny i kommunen eller tidigare genomfört bra projekt. Urval kan även ske utifrån byggaktörens val av upplåtelseform eller eventuella sociala åtaganden, miljöprofil eller liknande.

Kommunen specificerar i inbjudan om särskilt urval av byggaktör kommer att göras utifrån särskilda kriterier som är projektspecifika för markanvisningen. Byggaktören ska kunna uppvisa en god ekonomisk stabilitet för att ges möjlighet att bli utvald till nästa steg. Kommunen utvärderar inkomna intresseanmälningar och gör ett första urval vilket innebär att 3-5 byggaktörer går vidare i processen och får möjlighet att ta fram förslag till byggnation.

I steg två lämnar de utvalda byggaktörerna in var sitt markanvisningsförslag som bör innehålla genomarbetade skisser såsom situationsplan, markplaneringsritning med höjdsättning, sektioner och översiktliga planlösningar. En checklista framtagen av kommunen, ska även fyllas i för ytterligare teknisk beskrivning av projektet. Checklistan innehåller bland annat uppgifter om antal bostäder och priser för dessa samt information om byggmaterial, miljöfrämjande åtgärder, grönytor, parkeringstal och socialt engagemang.

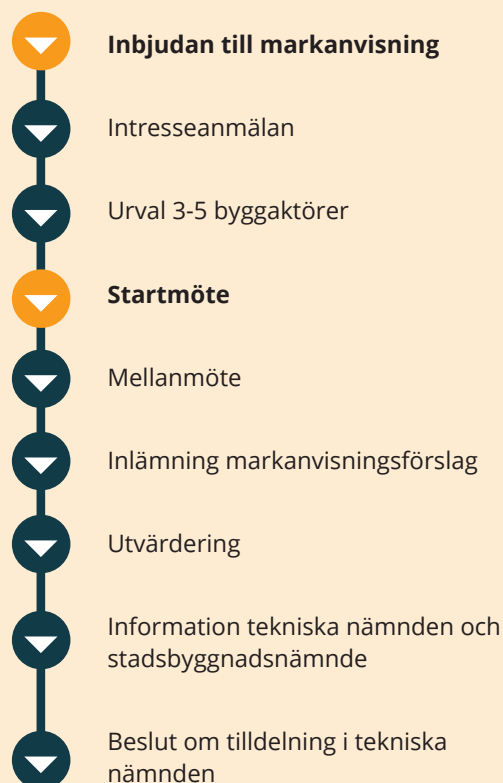
Kommunen gör därefter en grundlig utvärdering av de utvalda byggaktörernas inlämnade markanvisningsförslag. Förslagen utvärderas som en

helhetsbedömning, dels utifrån de i förväg angivna utvärderingskriterierna och dels utifrån kommunens fem generella utvärderingskriterier (se vidare under rubrik Utvärdering).

Stadsbyggnadsnämnden och tekniska nämnden får en presentation om inkomna markanvisningsförslag. De informeras även om arbetsgruppens förslag på vem som bör tilldelas markanvisning. Beslut om vilken byggaktör som tilldelas markanvisning fattas av tekniska nämnden. Beslut om markanvisning ska ske till den byggaktör med det bästa helhetsförslaget utifrån de i förväg angivna utvärderingskriterierna.

Process – Jämförelseförfarande i två steg

Denna metod kan med fördel användas vid byggnation av flerbostadshus, grupphus samt vid större markanvisningar.

Jämförelseförfarande i ett steg

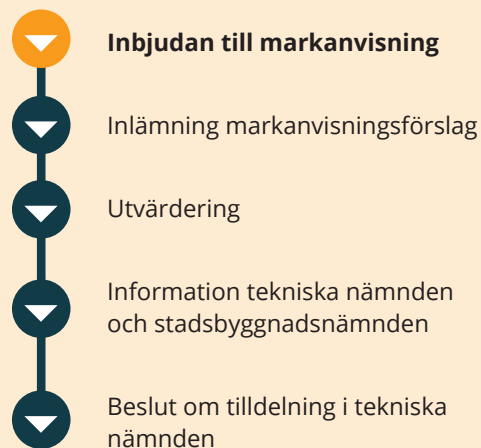
Metoden innebär en typ av konkurrensprövning i ett steg där kommunen ger byggaktörer möjlighet att lämna in ett markanvisningsförslag direkt. Byggaktörens inlämnade förslag bör omfatta information om företaget, förslag till byggnation samt referensprojekt. Förslaget bör även innehålla enklare skisser och en ifylld checklista, framtagen av kommunen, där det bland annat framgår planerad upplåtelseform samt antal bostäder och priser för dessa.

Kommunen gör en grundlig utvärdering av de utvalda byggaktörernas inlämnade markanvisningsförslag. Förslagen utvärderas som en helhetsbedömning, dels utifrån de i förväg angivna utvärderingskriterierna och dels utifrån kommunens fem generella utvärderingskriterier.

Stadsbyggnadsnämnden och tekniska nämnden får en presentation om inkomna markanvisningsförslag. De informeras även om arbetsgruppens förslag på vem som bör tilldelas markanvisning. Beslut om vilken byggaktör som tilldelas markanvisning fattas av tekniska nämnden. Beslut om markanvisning ska ske till den byggaktör med det bästa helhetsförslaget utifrån de i förväg angivna utvärderingskriterierna.

Process – Jämförelseförfarande i ett steg

Denna metod kan med fördel användas vid byggnation av grupphus.

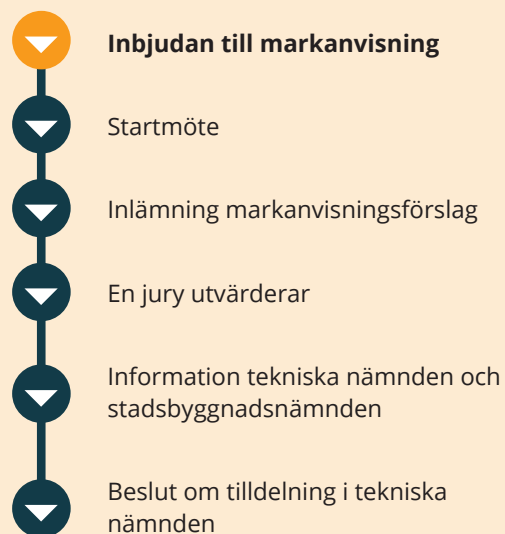

Markanvisningstävling

Metoden är en öppen tävling där alla intresserade byggaktörer lämnar in ett markanvisningsförslag. Byggaktörens inlämnade förslag bör omfatta information om företaget, förslag till byggnation samt referensprojekt. Förslaget ska även innehålla genomarbetade skisser och en ifylld checklista, framtagna av kommunen. Utvärdering sker av en sakkunnig jury utsedd av kommunen. Markanvisning tilldelas den byggaktör med det bästa helhetsförslaget, utifrån de i förväg angivna utvärderingskriterierna. Beslut om vilken byggaktör som tilldelas markanvisning fattas av tekniska nämnden.

Process – Markanvisningstävling

Denna metod används endast i speciella fall då platsen är extra värdefull eller vid extra känsliga lägen. Metoden kan även användas vid projekt som medför en unik etableringsmöjlighet.

Anbudsstävling

Metoden är en typ av markanvisningstävling där marken anvisas till den byggaktör som erbjuder kommunen högst pris på marken. I inbjudan till anbudstävlingen specificerar kommunen vilka förutsättningar som gäller för att byggaktörer ska prekvalificera sig för att vara med i anbudstävlingen. Byggaktören bör förutom att ange ett pris för tomten, även lämna in information om företaget, kort beskrivning avseende byggnationen samt antal bostäder och upplåtelseform. Beslut om tilldelning av markanvisning fattas av tekniska nämnden.

Process – Anbudstävling

Denna metod användas i speciella fall i områden där kommunen vill ha indikation om marknadspriset.

Direktanvisning

Direktanvisning innebär att en byggaktör blir tilldelad markanvisning utan konkurrensutsättning men metoden används med försiktighet. Den byggaktör som blir tilldelad en direktanvisning ska föra kontinuerlig dialog med kommunen för att säkerställa en god gestaltning.

Direktanvisning kan tillämpas på en tomt som tidigare varit ute på markanvisning men där byggnation inte har fullföljts.

Direktanvisning kan även tillämpas när kommunen önskar en viss profil i ett område, till exempel inom socialt åtagande, och en specifik byggaktör har särskilda möjligheter att åta sig detta.

Direktanvisning kan dessutom tillämpas till fastighetsägare eller byggaktör som vill köpa till intilliggande kommunal mark för en bättre helhet och mer ändamålsenligt exploateringsområde.

Kommunala bostadsbolag kan ges direktanvisning som en möjlighet att kunna uppfylla sina ägar-direktiv om krav på nyproduktion. Detta gäller förutsatt att parterna samverkar och är överens om att sådan exploatering tillför området något mervärde och att omfattningen är skälig eller där det funnits svårighet att få marknaden att genomföra byggnation.

Beslut om tilldelning av direktanvisning fattas av tekniska nämnden.

Utvärdering

markanvisningsförslag

Beroende på område och projekt utvärderas inkomna markanvisningsförslag olika men de viktigaste utvärderingskriterierna tydliggörs och ska vara transparenta i inbjudan till markanvisning. Dessa kriterier följer sedan processen hela vägen från inbjudan genom urval och utvärdering till val av byggaktör som tilldelas markanvisning.

Vid utvärdering av inkomna markanvisningsförslag görs, förutom utvärdering utifrån de i förhand utpekade utvärderingskriterierna, en sammanvägd bedömning av byggaktörens idéer och ambitioner.

Utvärderingskriterier

Kommunen utgår från följande fem övergripande utvärderingskriterier som helhetsbedömningen görs utifrån; genomförbarhet, ekonomi, gestaltning, miljö och social hållbarhet. Nedan följer kriterierna samt exempel på specifika utvärderingskriterier som anpassas efter aktuell markanvisning och är flexibla utifrån respektive projekt. Utvärderingskriterierna tydliggörs i inbjudan till markanvisning.

Genomförbarhet

Exempelvis anpassning till markförhållanden, markplanering med höjdsättning, tidplan för byggnation eller presentation för långsiktig förvaltning.

Ekonomi

Exempelvis företagets ekonomi eller hyresnivåer och slutpriser för kunden.

Gestaltning

Exempelvis arkitektonisk kvalitet eller byggnadernas volym och anpassning till omkringliggande omgivning.

Miljö

Exempelvis miljöprofil, trähusbyggnation, låg energiförbrukning eller särskilda byggmaterial.

Social hållbarhet

Exempelvis hållbarhetsprofil, specifika gemensamhetsytor, erbjuda praktikplatser eller erbjuda bovärd.

Principer för *markanvisningsavtal*

Efter att beslut om tilldelning av markanvisning godkänts av tekniska nämnden upprättas ett markanvisningsavtal mellan tekniska kontoret och byggaktören. Syftet med avtalet är att klargöra villkoren för markanvisning. Avtalet ger byggaktören en ensamrätt att utreda förutsättningarna att få utveckla sitt projekt. En markanvisning är normalt tidsbegränsad till 6-12 månader från tekniska nämndens beslut. Tiden varierar när marköverlåtelseavtal kan träffas, bland annat beroende på under vilket skede markanvisningen sker i förhållande till detaljplan. I samband med tecknande av markanvisningsavtalet faktureras byggaktören en bokningsavgift.

Om ett marköverlåtelseavtal för exploatering inte kan träffas inom denna tid avbryts markanvisningen och det står kommunen fritt att göra en ny markanvisning. Förlängning av markanvisningsavtalet kan dock godkännas av tekniska nämnden. En förutsättning för förlängning är att byggaktören aktivt drivit projektet och att förseningen inte beror på byggaktören. I samband med tecknande av tilläggsavtalet innehållande förlängning faktureras byggaktören normalt en förlängningsavgift motsvarande bokningsavgiften.

Byggaktören står för all ekonomisk risk i samband med markanvisningen och eventuellt pågående detaljplanearbete. All projektering och utveckling av markanvisningen ska göras i samråd med kommunen.

Markanvisning får inte överlåtas utan kommunens skriftliga godkännande. Detta gäller även överlåtelse till närstående företag.

I samband med inlämning av handlingar för aktuell markanvisning, ska byggaktören förutom skisser, även lämna in en checklista till kommunen. Checklistan fungerar som en del i utvärderingen och byggaktören förbinder sig att fullfölja sin byggnation i enlighet med inlämnade skisser och ifylld checklista. Eventuella förändringar utifrån

markanvisningsförslaget ska diskuteras med och godkännas av kommunen. När bebyggelsen färdigställt ska byggaktören skriftligt, senast ett år efter slutbevis för byggnationen utfärdats, redovisa hur kraven och valen i checklistan uppfyllts.

Byggaktören ska ha en god kreditvärdighet och en helhetsbedömning görs av byggaktörens finansiella status. Kommunen undersöker normalt byggaktörens ekonomiska förutsättningar vid två tillfällen under markanvisningsprocessen. Byggaktören ska också kunna uppvisa en finansieringsplan, om kommunen så begär det, för att styrka genomförandet av markanvisningen.

Exploateringens parkeringsbehov för bilar och cyklar ska normalt lösas inom markanvisningsområdet. Antalet parkeringsplatser ska följa kommunens gällande riktlinjer för parkeringstal vid tidpunkt för bygglov.

Tomtpriset ska utgöras av ett bedömt marknadsvärde. Kommunen kan ompröva tomtpriset inför tecknande av nytt avtal.

Byggaktören rekommenderas att följa styrande dokument som är politiskt antagna inom kommunen (se vidare under rubrik Styrande dokument). Omfattning av dessa dokument kan komma att ändras och kommunen ansvarar för att hänvisa till aktuella och antagna styrande dokument vid inbjudan till markanvisning.

Kommunen ska ha rätt att återta en markanvisning under den angivna perioden om byggaktören uppenbart inte avser eller förmår genomföra projektet i den takt eller på det sätt som avsågs vid markanvisningen. Återtagen markanvisning ger inte byggaktören rätt till ersättning.

Projekt som avbryts till följd av förändrade förutsättningar ger inte rätt till ersättning eller ny markanvisning som kompensation.

Principer för *marköverlåtelseavtal*

Markanvisningen fullföljs genom att kommunen och byggaktören tecknar ett marköverlåtelseavtal. Marköverlåtelseavtal tecknas normalt när aktuellt område är byggklart och handlingar för bygglov finns framtagna. Marköverlåtelseavtalet ska bland annat reglera marköverlåtelse, köpeskilling, anläggningsavgifter för vatten och avlopp, villkor för byggstart samt ansvar för utbyggnad och finansiering av olika anläggningar.

I samband med tecknande av marköverlåtelseavtalet faktureras byggaktören en handpenning om 10 % av köpeskillingen. Handpenningen avräknas vid tillträde till fastigheten då erläggandet av resterande köpeskilling sker. Om projektet avbryts tillfaller handpenningen kommunen. Tillträde av fastigheten sker när byggaktören uppfyllt villkor för byggstart enligt marköverlåtelseavtalet.

Om villkoren för marköverlåtelseavtalet inte fullföljs inom avtalstiden, faller marköverlåtelsen och det står kommunen fritt att göra en ny markanvisning. Förlängning av marköverlåtelseavtalet kan dock godkännas av tekniska nämnden. En förutsättning för förlängning är att byggaktören aktivt drivit projektet och att förseningen inte beror på byggaktören. I samband med tecknande av tilläggsavtalet innehållande förlängning faktureras byggaktören normalt en förlängningsavgift. Förlängningsavgift utgår inte om orsak till förlängningen avser överklagade av detaljplan eller bygglov. Vid en förlängning av marköverlåtelseavtalet kan kommunen ompröva tomtpriset. Vid bostadsbyggnation gäller allmänt att socialtjänsten ska ha rätt till anvisning av hyresbostäder motsvarande 12,5 % av antalet bostäder i markanvisningsprojektet. Bostäderna kan anvisas inom projektet eller i byggaktörens befintliga bestånd inom Jönköpings kommun.

I tomtpriset ingår detaljplanekostnad inklusive övergripande utredningar. Byggaktören beställer och bekostar projektspecifika utredningar som är nödvändiga för byggnationen. Det kan exempelvis vara geoteknik, dagvatten m.m.

I tomtpriset ingår förrättningskostnad för avstyckning av exploateringsfastigheten. Byggaktören ansöker om och bekostar eventuell övrig fastighetsbildning. I tomtpriset ingår normalt att kommunen ansvarar för och bekostar utbyggnad av allmän plats. Byggaktören ska projektera, utföra och bekosta samtliga byggnader och interna anläggningar inom kvartersmarken.

I de fall då markanvisningen avser småhus som kommer att upplåtas som bostadsrätt eller äganderätt sker annonsering och tilldelning av husen i första hand via kommunens tomtkö. Kommunen har rätt att annonsera husen två gånger. Därefter övergår anvisningsrätten till byggaktören. Information och annonsering av husen ska ske i samråd mellan kommunen och byggaktören. Kommunen tar ej ekonomiskt ansvar i de fall småhusen ej kan säljas i den takt byggaktören förväntat sig.

Byggaktören ska förutom köpeskilling erlagga anläggningsavgift för vatten och avlopp. Avgiften beräknas enligt gällande va-taxa vid tidpunkt för byggstart och faktureras i samband med köpeskillingen.

Byggaktören får inte utan tekniska nämndens medgivande överlåta marköverlåtelseavtalet på annan än den bostadsrättsförening eller det projektbolag som bildas för genomförande av exploatering och förvaltning av fastigheterna. Projektbolaget ska ingå i samma koncern (enligt aktiebolagslagens definition) som byggaktören.

Mark för industri och verksamheter

Metod för markanvisning

Vid tilldelning av mark inom något av kommunens verksamhetsområden (industrimark) används en egen metod för markanvisning.

När en aktör har intresse av att förvärva mark inom ett verksamhetsområde, hänvisas aktören till att inkomma med en intresseanmälan via kommunens hemsida där relevanta uppgifter kring önskad etablering lämnas.

Mark och exploateringsavdelningen samverkar med kommunens näringslivsavdelning och för därefter dialog med den intresserade aktören och en generell bedömning påbörjas. Utifrån parametrar som typ av företagsetablering, exploateringsgrad, framtida arbetstillfällen, kommunala intressen kring lämplig omlokalisering i staden m.m. görs sedan en lämplighetsbedömning av aktuell önskad etablering.

Vid positiv bedömning till aktuell företagsetablering lämnas förslag till marktilldelning för beslut i tekniska nämnden.

Principer för avtal

I samband med att beslut om tilldelning av markanvisning för industrimark godkänts av tekniska nämnden, upprättas ett nyttjanderättsavtal mellan

tekniska kontoret och aktören. Syftet med avtalet är att klargöra villkoren för markanvisning. Avtalet ska bland annat reglera villkor för marköverlåtelse, köpeskilling, anläggningsavgifter för vatten och avlopp, villkor för påbörjande av byggnadsarbeten samt ansvar för utbyggnad och finansiering av olika anläggningar.

I samband med tecknande av nyttjanderättsavtalet faktureras byggaktören en handpenning om 10 % av reglerad köpeskilling. Handpenningen avräknas vid tillträde till fastigheten då erläggandet av resterande köpeskilling sker. Om projektet avbryts tillfaller handpenningen kommunen. Tillträde av fastigheten sker när aktören uppfyllt villkor för påbörjande av byggnadsarbeten enligt nyttjanderättsavtalet.

Uppfylls villkoren i nyttjanderättsavtalet innebär det en rätt för intressenten att slutligt få förvärva industrifastigheten via tecknande av köpeavtal. Prissättning vid försäljning av industrimark sker normalt utifrån av kommunfullmäktige fastslagen tomtprislista som ses över en gång per år.

Information *om markanvisningar*

På kommunens hemsida www.jonkoping.se/markanvisning går det att läsa om aktuella, planerade och avslutade markanvisningar. Här kan även de byggaktörer eller andra intressenter som önskar få inbjudan till aktuella markanvisningar anmäla sitt intresse. När kommunen bjuder in till ny markanvisning informeras byggaktörer som anmält intresse via formuläret, via mail med information om aktuell markanvisning. Inbjudan till markanvisning finns även på hemsidan.

Anmälan sker via formuläret "Byggaktörer, anmäl er här".

På kommunens hemsida www.jonkoping.se/industrimark går det att läsa information om industrimark.

Styrande dokument

Omfattning av dessa dokument kan komma att ändras och kommunen ansvarar för att hänvisa till aktuella och antagna styrande dokument vid inbjudan till varje ny markanvisning.

- Översiktsplan 2016
- Kommunalt bostads-försörjningsprogram (KBFP)
- Program för parkering samt Grön resplan
- Handbok för avfallsutrymmen, Avfall Sverige
- Taxa för Jönköpings kommuns allmänna vatten- och avlopps-anläggning

***Vi planerar för
framtiden!***